

VIẾT

Viết bài văn thuyết minh thuật lại một sự kiện

1 Định hướng

a) Thuyết minh là phương thức giới thiệu những tri thức khách quan, xác thực và hữu ích về đặc điểm, tính chất, nguyên nhân,... của các hiện tượng, sự vật trong tự nhiên, xã hội.

b) Muốn viết bài văn thuyết minh thuật lại một sự kiện, các em cần:

- 1 Xác định sự kiện cần thuật lại.
- 2 Tìm thông tin về sự kiện ở nhiều nguồn khác nhau (sách báo, internet, thực tế đời sống,...), chọn lọc những thông tin quan trọng.
- 3 Lựa chọn trật tự sắp xếp các thông tin về sự kiện.
- 4 Sử dụng chữ viết kèm theo hình ảnh để thuật lại sự kiện.
- 5 Trình bày theo cách truyền thống hoặc đồ họa thông tin; có thể viết tay hoặc thiết kế văn bản trên máy tính.

Ví dụ:

Ba văn bản: *Hồ Chí Minh và “Tuyên ngôn Độc lập”*, *Điên biễn Chiến dịch Điện Biên Phủ*, *Giờ Trái Đất* đều là các văn bản thuyết minh về các sự kiện. Các văn bản này đều có những điểm chung sau đây:

- Nêu tên sự kiện được thuật lại ở tiêu đề của văn bản.
- Tóm tắt thông tin quan trọng về sự kiện bằng sa pô.
- Thuật lại sự kiện bằng cách nêu các sự việc cụ thể và sắp xếp các sự việc ấy theo trật tự thời gian (mở đầu, diễn biến và kết thúc). Với mỗi sự việc cụ thể, thường nêu thời gian và địa điểm diễn ra sự việc ấy.
- Đưa thêm các ý kiến, ảnh tư liệu có liên quan nhằm cung cấp thêm thông tin về sự kiện.

- Chủ yếu sử dụng kiểu câu tràn thuật, nhiều câu có trạng ngữ chỉ thời gian hoặc nơi chốn,... để thuật lại sự kiện.

2 Thực hành

Bài tập: *Ở địa phương hoặc ở trường em, mọi người thường nhắc đến những sự kiện lớn nào đã diễn ra? Hãy chọn một sự kiện mà em và nhiều người quan tâm để thuật lại sự kiện đó. Trình bày bài viết theo cách truyền thống hoặc đồ họa thông tin.*

a) Chuẩn bị

- Chọn sự kiện để thuật lại.
- Thu thập thông tin về sự kiện từ các nguồn khác nhau như sách báo, internet,...
- Dự kiến cách trình bày bài viết: theo cách truyền thống hoặc đồ họa thông tin.
- Dự kiến bố cục của bài (theo cách truyền thống hoặc đồ họa thông tin).

b) Tìm ý và lập dàn ý

– Tìm ý

Dựa vào mục a) ở trên, hãy tìm hiểu:

- + Sự kiện đó xảy ra khi nào? Ở đâu? Liên quan đến những ai?
- + Đâu là sự việc mở đầu, diễn biến và kết thúc?
- + Có những hình ảnh nào được dùng để minh họa cho sự kiện?
- Lập dàn ý bằng cách dựa vào các ý đã tìm được ở trên, lựa chọn và sắp xếp lại theo ba phần của bài viết.

Theo cách truyền thống

- + Sa pô (nếu có): Giới thiệu tóm tắt về sự kiện.
- + Mở bài: Nêu tên sự kiện, thời gian xảy ra sự kiện.
- + Thân bài: Nêu các sự việc cụ thể và sắp xếp các sự việc ấy theo trật tự thời gian; các hình ảnh có liên quan nhằm cung cấp thêm thông tin về sự kiện.
- + Kết bài: Nêu sự việc kết thúc sự kiện.

Theo đồ họa thông tin

- + Nội dung chính giống như cách truyền thống.
- + Lựa chọn một kiểu đồ họa để trình bày các thông tin chính, ngắn gọn.

c) Viết

Theo cách truyền thống

- + Đặt tiêu đề cho bài viết (nếu có).
- + Viết sa pô (nếu có).
- + Viết đoạn mở bài, thân bài, kết bài theo dàn ý đã lập.

Theo đồ họa thông tin

- + Trình bày thông tin theo một mẫu đồ họa nhất định.
- + Nội dung ngắn gọn, bao gồm: tiêu đề và nội dung (chữ viết, hình ảnh, kí hiệu).

d) Kiểm tra và chỉnh sửa

– Đọc lại bài viết hoặc đồ họa thông tin.

– Xem xét, phát hiện và sửa được các lỗi về nội dung thuật lại một sự kiện theo trật tự thời gian và các lỗi về hình thức trình bày.